

MEITU MĀTE

Deja 12 pāriem
Jāņa Ērgļa horeogrāfija un apraksts
Tautas mūzika Artūra Uškāna apdarē

“Meitu māte” ir ornamentāli sižetiska dejas jauniešu deju kolektīviem. Divu ģimeņu tikšanās pirms precībām, kur mātes izrāda viena otrai savu atvašu skaistumu un diženumu.

Dejas horeogrāfiskā leksika sacerēta atbilstoši tautas mūzikas apdarei. Tajā izmantoti latviešu dejas pamatsoļi – vieglās polkas solis, kāju piesitieni, kā arī oriģinālas soļu kombinācijas.

Deja iestudēta 2005. gadā Rīgas Tautas deju ansambli “Teiksma”. 2009. gadā jaunrades deju konkursā Valmierā ieguva I prēmiju.

Dejai 7 gājieni, taktmērs – 2/4.

Meitas izvietojušās kreisās puses 3. kulisē, rokas gar sāniem. Puiši pa divi blakus turpat aiz solistēm (1. zīm.).

Ievads

(8 t. instr. iev.)

1. – 8. t. Pauze.

Pirmais gājiens

(I / 8 t. instr.)

1. – 8. t. Meitas izpilda 1. kustību 4 reizes (1. zīm.).

Otrais gājiens

(II / 16 t.)

1. – 8. t. Meitas, sākot ar labo kāju, atmuguriski izpilda 8 vieglās polkas soļus (2. zīm., bultu norādītais virziens). Rokas pirkstus savēlķ dūrē un ieliek sānos.

Solo meitas un puiši, sākot ar labo kāju, izpilda 8 vieglās polkas soļus (2. zīm.).

9. t. 1. un 3. puisis izpilda 2. kustības 1. t. darbību, sākot ar otru kāju. 2. un 4. puisis izpilda 2. kustības 1. t. darbību. Solo meitas, griežoties viena pret otru, izpilda vieglās polkas soli, virzoties uz skatuves dibenplānu.

Meitas un pārējie puiši uz vietas izpilda vieglās polkas soli (3. zīm.).

10. t. 1., 3., 5. un 7. puisis izpilda 2. kustības 2. t. darbību, sākot ar otru kāju. 2., 4., 6. un 8. puisis izpilda 2. kustības 2. t. darbību. Solo meitas izpilda vieglās polkas soli, virzoties uz skatuves dibenplānu.

Meitas un pārējie puiši uz vietas izpilda vieglās polkas soli (4. zīm.).

11. t. 1., 3., 5., 7., 9. un 11. puisis izpilda 2. kustības 1. t. darbību, sākot ar otru kāju. 2., 4., 6., 8., 10. un 12. puisis izpilda 2. kustības 1. t. darbību. Solo

- meitas izpilda vieglās polkas soli, virzoties uz skatuves dibenplānu.
Meitas uz vietas izpilda vieglās polkas soli (5. zīm.).
12. t. 1., 3., 5., 7., 9. un 11. puisis izpilda 2. kustības 2. t. darbību, sākot ar otru kāju. 2., 4., 6., 8., 10. un 12. puisis izpilda 2. kustības 2. t. darbību. Solo meitas izpilda vieglās polkas soli, virzoties uz skatuves dibenplānu.
Meitas uz vietas izpilda vieglās polkas soli (5. zīm.).
13. – 14. t. 1., 3., 5., 7., 9. un 11. puisis izpilda 2. kustību, sākot ar otru kāju. 2., 4., 6., 8., 10. un 12. puisis izpilda 2. kustību. Solo meitas izpilda 2 vieglās polkas soļus, virzoties uz skatuves priekšplānu.
Meitas izpilda 2 vieglās polkas soļus un pakāpeniski veido pusloku (6. zīm.).
15. – 16. t. 1., 3., 5., 7., 9. un 11. puisis, sākot ar kreiso kāju, izpilda 2 palēciena soļus un 3 kāju piesitienus. 2., 4., 6., 8., 10. un 12. puisis, sākot ar labo kāju, izpilda 2 palēciena soļus un 3 kāju piesitienus. Solo meitas izpilda vieglās polkas soli, virzoties uz skatuves centru.
Meitas izpilda 2 vieglās polkas soļus un pakāpeniski veido pusloku (7. zīm.).

Trešais gājiens

(I / 8 t. instr.)

1. – 8. t. Meitas, sākot ar labo kāju, dejo 8 galopa polkas soļus un izpilda *viju* (7. zīm.). Rokas pirkstus savēl dūrē un ieliek sānos.
Puiši izpilda 4. kustību 4 reizes.
Solo meitas katrā taktī izpilda puspietupienus, vienlaicīgi 1. t. augumu pagriež viena pret otru, 2. t. – pret puīšiem. 1. t. labās puses solo meita pietupienā atver rokas II pozīcijā, iztaisnojoties ieliek sānos. 3. t. kreisās puses solo meita pietupienā atver rokas II pozīcijā, iztaisnojoties ieliek sānos. Kustību salikumu atkārto līdz gājiena beigām.

Ceturtais gājiens

(II / 16 t.)

1. t. 1., 3., 2. un 4. puisis izpilda 1. kustības 1. t. darbības (8. zīm. bultu norādītajā virzienā).
Pārējie puīši, sākot ar labo kāju, uz vietas izpilda vieglās polkas soli.
Meitas izpilda 5. kustības 1. t. darbības.
Pārinieki rokas pirkstus savēl dūrē un ieliek sānos.
Solo meitas turpina III gājiena 1. t. darbības.
2. t. 1., 3., 2., 4., 5., 7., 6. un 8. puisis izpilda 1. kustības 1. t. darbību (9. zīm. bultu norādītajā virzienā).
Pārējie puīši uz vietas izpilda vieglās polkas soli.
Meitas izpilda 5. kustības 2. t. darbības.
Pārinieki rokas pirkstus savēl dūrē un ieliek sānos.
Solo meitas turpina III gājiena 2. t. darbības.

3. t. 1., 3., 2., 4., 5., 7., 6., 8., 9., 11., 10. un 12. puisis izpilda 1. kustības 1. t. darbības (10. zīm. bultu norādītajā virzienā).
Meitas izpilda 5. kustības 1. t. darbību.
Pārinieki rokas pirkstus savēl dūrē un ieliek sānos.
Solo meitas turpina III gājiena 3. t. darbības.
4. t. 1., 3., 2., 4., 5., 7., 6., 8., 9., 11., 10. un 12. puisis izpilda 1. kustības 1. t. darbības.
Meitas izpilda 5. kustības 2. t. darbības.
Pārinieki rokas pirkstus savēl dūrē un ieliek sānos.
Solo meitas turpina III gājiena 4. t. darbības.
5. – 8. t. Pārinieki nostājas augšup paceltā sasveicināšanās satvērienā, brīvās rokas sānos. Izpilda 6. kustību 4 reizes, virzoties uz vietas ap sevi DCV 2 apļus.
Meitas kustību izpilda zem puīša labās rokas, griežoties pa labi un veicot takti divus apgriezienus (11. zīm.).
Solo meitas izpilda 4 vieglās polkas soļus 11. zīmējumā bultu norādītajā virzienā.
9. – 12. t. Pārinieki nostājas augšup celtajā slēgtajā satvērienā un uz vietas izpilda 4 vieglās polkas soļus.
Solo meitas ar 4 vieglās polkas soļiem virzās cauri gatvei (12. zīm.).
13. – 14. t. Pārinieki atkārtō IV gājiena 5. – 6. t. darbības.
Solo meitas ar 2 vieglās polkas soļiem virzās uz skatuves centru.
15. – 16. t. Puīši izpilda 2 vieglās polkas soļus uz vietas ar seju pret skatuves centru.
Meitas ar 2 vieglās polkas soļiem virzās uz skatuves centru un izveido apli.
Solo meitas ar 2 vieglās polkas soļiem virzās uz skatuves centru (13. zīm.).

Piektais gājiens

(I / 8 t. instr.)

1. – 8. t. Puīši, sākot ar labo kāju, dejo 8 galopa polkas soļus un izpilda *viju* (13. zīm.). Rokas pirkstus savēl dūrē un ieliek sānos.
Meitas izpilda 5. kustību 2 reizes. (Gājiena 8. t. “di –”, “– vi” pauze).
Solo meitas katrā takti izpilda puspietupienus, vienlaicīgi 1. t. augumu pagriež viena pret otru, 2. t. – pret meitām. 1. t. labās puses solo meita pietupienā atver rokas II pozīcijā, iztaisnojoties ieliek sānos. 3. t. kreisās puses solo meita pietupienā atver rokas II pozīcijā, iztaisnojoties ieliek sānos. Kustību salikumu atkārtō līdz gājiena beigām.

Sestais gājiens

(II / 16 t.)

1. – 4. t. Meitas, sākot ar labo kāju, atmuguriski izpilda 4 vieglās polkas soļus un pakāpeniski veido pusloku (14. zīm.).
10., 6., 11., 2., 7. un 4. puisis izpilda 2. kustības B variantu, virzoties uz sāniem pa labi. 9., 5., 12., 1., 8. un 3. puisis izpilda 2. kustības B variantu,

- virzoties uz sāniem pa kreisi.
Solo meitas izpilda 5. kustību.
5. – 8. t. Meitas izpilda 5. kustību.
Puiši izpilda 4. kustību 2 reizes (15. zīm.).
9. – 12. t. Dejotāji izpilda 1. kustību 2 reizes 16. zīmējumā bultu norādītajā virzienā.
13. – 16. t. Pārinieki izpilda 1. kustību 2 reizes un nonāk, kā parādīts 17. zīmējumā.
Solo meitas izpilda V gājiena 1. – 4. t. darbības.

Septītais gājiens

(I / 24 t. instr.)

1. – 4. t. Pārinieki nostājas augšup celtajā slēgtajā satvērienā, un puiši uz vietas izpilda 5. kustību, meitas – 6. kustību 4 reizes.
Solo meitas izpilda 4. kustības 2. t. darbības 4 reizes (17. zīm.).
5. – 8. t. Pārinieki rokas pirkstus savēlk dūrē, ieliek sānos un, sākot ar labo kāju, izpilda 4 vieglās polkas soļus, virzoties uz skatuves priekšplānu (18. zīm.).
Solo meitas izpilda 1. kustību 2 reizes un iedejo kulisēs (17. zīm., raustīto bultu virziens).
9. – 12. t. Meitas izpilda 5. kustību. Puiši izpilda 4. kustību (18. zīm.).
13. – 16. t. Dejotāji izpilda 1. kustību 2 reizes un vienlaicīgi virzās gar kreisajiem pleciem un nonāk savās vietās (19. zīm.).
17. – 20. t. Dejotāji izpilda IV gājiena 5. – 8. t. darbības (20. zīm.).
21. – 22. t. Pārinieki rokas pirkstus savēlk dūrē, ieliek sānos un stāv, skatās uz solistēm.
Solistes ar 1. kustību izdejo no kulisēm līdz skatuves centram (21. zīm.).
23. – 24. t. Pārinieki sadodas vaļējā vidukļa un plecu aptvērienā, vienlaicīgi, sākot ar labo kāju, izpilda 2 palēciena soļus un 3 kāju piesitiena soļus.
Solo meitas izpilda 2 palēciena soļus un 3 kāju piesitiena soļus (21. zīm.).

Kustību apraksts

Mūzikas taktsmērs 2/4

1. kustība

Kustību izpilda 2 t.

Sākuma stāvoklis – kājas VI pozīcijā, rokas gar sāniem.

1. t. “Viens –” – virzoties uz priekšu, neliels ieļeciens VI kāju pozīcijā, vienlaicīgi rokas pirkstus savēlk dūrē un ar plašu kustību ieliek sānos;
- “– i” – ieļeciens uz kreisās kājas, vienlaicīgi atmetot labo kāju, celī saliektu, uz aizmuguri.
- “Di –” – ieļeciens uz labās kājas, vienlaicīgi atmetot kreiso kāju, celī saliektu, uz aizmuguri;
- “– vi” – ieļeciens uz kreisās kājas, vienlaicīgi atmetot labo kāju, celī saliektu, uz aizmuguri.
2. t. Sākot ar labo kāju, divi plaši soļi. Rokas brīvi vēzē gar sāniem.

2. kustība

Kustību izpilda puiši 2 t.

A variants

Sākuma stāvoklis – kājas VI pozīcijā. Rokas pirkstus savēlķ dūrē un ieliek sānos.

1. t. “Viens –” virzoties uz sāniem pa kreisi, solis ar labo kāju uz *plie* priekšā kreisajai, vienlaicīgi kreisā kāja, celī saliekta, pacelta uz puspēdas; augums saglabā sākuma stāvokli;

“– i” kreiso kāju, celī taisnu uz puspēdas, liek aiz labās kājas.

“Di –” solis ar labo kāju uz *plie* priekšā kreisajai, vienlaicīgi kreisā kāja, celī saliekta, pacelta uz puspēdas;

“– vi” – pauze.

2. t. “Viens –” ieleciens II kāju pozīcijā uz *plie*;

“– i” solis ar kreiso kāju, celī taisnu, uz puspēdas, sānos pa kreisi; vienlaicīgi labās kājas pēdu liek pie kreisās kājas ikra.

“Di –” solis ar labo kāju uz puspēdas aiz kreisās kājas;

“– vi” – solis ar kreiso kāju.

B variants

Kustību izpilda puiši 4 t.

Sākuma stāvoklis – kājas VI pozīcijā. Rokas pirkstus savēlķ dūrē un ieliek sānos.

1. t. “Viens –” virzoties uz sāniem pa kreisi, solis ar labo kāju uz *plie* priekšā kreisajai; vienlaicīgi kreisā kāja, celī saliekta, pacelta uz puspēdas. Augums saglabā sākuma stāvokli;

“– i” kreiso kāju, celī taisnu uz puspēdas, liek aiz labās kājas.

“Di –” – solis ar labo kāju uz *plie* priekšā kreisajai; vienlaicīgi kreisā kāja, celī saliekta, pacelta uz puspēdas;

“– vi” – pauze.

2. t. “Viens –” ieleciens II kāju pozīcijā uz *plie*;

“– i” – solis ar labo kāju, celī taisnu, uz puspēdas, sānos pa labi; vienlaicīgi kreisās kājas pēdu liek pie labās kājas ikra.

“Di –” – solis ar kreiso kāju uz puspēdas aiz labās kājas;

“– vi” – solis ar labo kāju.

3. t. “Viens –” virzoties uz sāniem pa labi, solis ar kreiso kāju uz *plie* priekšā labajai; vienlaicīgi labā kāja, celī saliekta, pacelta uz puspēdas. Augums saglabā sākuma stāvokli;

“– i” labo kāju, celī taisnu uz puspēdas, liek aiz kreisās kājas.

“Di –” – solis ar kreiso kāju uz *plie* priekšā labajai; vienlaicīgi labā kāja, celī saliekta, pacelta uz puspēdas;

“– vi” – pauze.

4. t. “Viens –” ieleciens II kāju pozīcijā uz *plie*;

“– i” – solis ar kreiso kāju, celī taisnu, uz puspēdas, sānos pa kreisi; vienlaicīgi labās kājas pēdu liek pie kreisās kājas ikra.

“Di –” – solis ar labo kāju uz puspēdas aiz kreisās kājas;

“– vi” – solis ar kreiso kāju.

3. kustība

Kustību izpilda puiši 2 t.

Sākuma stāvoklis – kājas VI pozīcijā, rokas gar sāniem.

1. t. “Viens –” virzoties uz aizmuguri, ieleciens uz kreisās kājas uz *plie*; vienlaicīgi labo kāju, celī un pēdā nostieptu, ceļ sānos pa labi 35°. Rokas atvērtas sānos plecu augstumā;
- “– i” – labo kāju virza uz aizmuguri.
- “Di –” – virzoties uz aizmuguri, ieleciens uz labās kājas uz *plie*; vienlaicīgi kreiso kāju, celī un pēdā nostieptu, ceļ sānos pa labi 35°;
- “– vi” – kreiso kāju virza uz aizmuguri.
2. t. “Viens –” – virzoties uz priekšu, ieleciens uz kreisās kājas uz *plie*; vienlaicīgi labo kāju, saliektu celī, ceļ priekšā 90°. Rokas dūrītē sānos;
- “– i” – labo kāju piesit priekšā kreisajai.
- “Di –” – virzoties uz priekšu, ieleciens uz kreisās kājas uz *plie*; vienlaicīgi labo kāju, saliektu celī, ceļ priekšā 90°;
- “– vi” – labo kāju piesit priekšā kreisajai.

4. kustība

Kustību izpilda meitas 4 t.

Sākuma stāvoklis – kājas VI pozīcijā. Rokas pirkstus savēl dūrītē un ieliek sānos.

1. t. “Viens –” neliels ieleciens VI kāju pozīcijā;
- “– i” – ieleciens uz kreisās kājas; vienlaicīgi labo kāju, celī saliektu, atmet uz aizmuguri.
- “Di –” ieleciens uz labās kājas, vienlaicīgi kreiso kāju, celī saliektu, atmet uz aizmuguri;
- “– vi” – ieleciens uz kreisās kājas; vienlaicīgi labo kāju, celī saliektu, atmet uz aizmuguri.
2. t. “Viens –” neliels ieleciens VI kāju pozīcijā;
- “– i” – ieleciens uz kreisās kājas; vienlaicīgi labo kāju, celī saliektu, pēdā nostieptu, ceļ pie kreisās kājas iakra un izpilda griezienu pa labi 360°.
- “Di –” neliels ieleciens VI kāju pozīcijā;
- “– vi” – ieleciens uz kreisās kājas; vienlaicīgi labo kāju, celī saliektu, pēdā nostieptu, ceļ pie kreisās kājas iakra un izpilda griezienu pa labi 360°.
3. t. “Viens –” neliels ieleciens VI kāju pozīcijā;
- “– i” – ieleciens uz labās kājas; vienlaicīgi kreiso kāju, celī saliektu, atmet uz aizmuguri.
- “Di –” ieleciens uz kreisās kājas; vienlaicīgi labo kāju, celī saliektu, atmet uz aizmuguri;
- “– vi” – ieleciens uz labās kājas; vienlaicīgi kreiso kāju, celī saliektu, atmet uz aizmuguri.
4. t. “Viens –” neliels ieleciens VI kāju pozīcijā.
- “– i” – ieleciens uz labās kājas, vienlaicīgi kreiso kāju, celī saliektu, pēdā nostieptu, ceļ pie labās kājas iakra un izpilda griezienu pa kreisi 360°.
- “Di –” – neliels ieleciens VI kāju pozīcijā;

“– vi” – ieleciens uz labās kājas; vienlaicīgi kreiso kāju, celī saliektu, pēdā nostieptu, ceļ pie labās kājas ikra un izpilda griezienu pa kreisi 360°.

5. kustība

Kustību izpilda 1 t.

Sākuma stāvoklis – kājas III pozīcijā, labā kāja priekšā. Rokas pirkstus savēlk dūrē un ieliek sānos.

1. t. “Viens –” solis ar labo kāju uz vietas; vienlaicīgi kreiso kāju, izvērstu celī un saliektu, ar nostieptu pēdu, liek pie labās kājas potītes (*sur le cou-de-pied*);

“– i” – solis ar, celī taisnu, kreiso kāju uz puspēdas; vienlaicīgi labo kāju atrauj no grīdas.

“Di –” solis ar labo kāju uz vietas; vienlaicīgi kreiso kāju, izvērstu celī un saliektu, ar nostieptu pēdu, liek pie labās kājas potītes (*sur le cou-de-pied*).

“– vi” – solis ar, celī taisnu, kreiso kāju uz puspēdas; vienlaicīgi labo kāju atrauj no grīdas.

❖ Kustību izpilda arī, virzoties uz sāniem pa labi.

6. kustība

Kustību izpilda meitas 1 t.

Sākuma stāvoklis – kājas III pozīcijā, labā kāja priekšā. Rokas pirkstus savēlk dūrē un ieliek sānos.

1. t. “Viens –” solis ar labo kāju uz vietas; vienlaicīgi kreiso kāju, izvērstu celī un saliektu ar nostieptu pēdu, liek pie labās kājas potītes (*sur le cou-de-pied*);

“– i” – solis ar celī taisnu kreiso kāju uz puspēdas; vienlaicīgi labo kāju atrauj no grīdas un izpilda griezienu pa labi 360°.

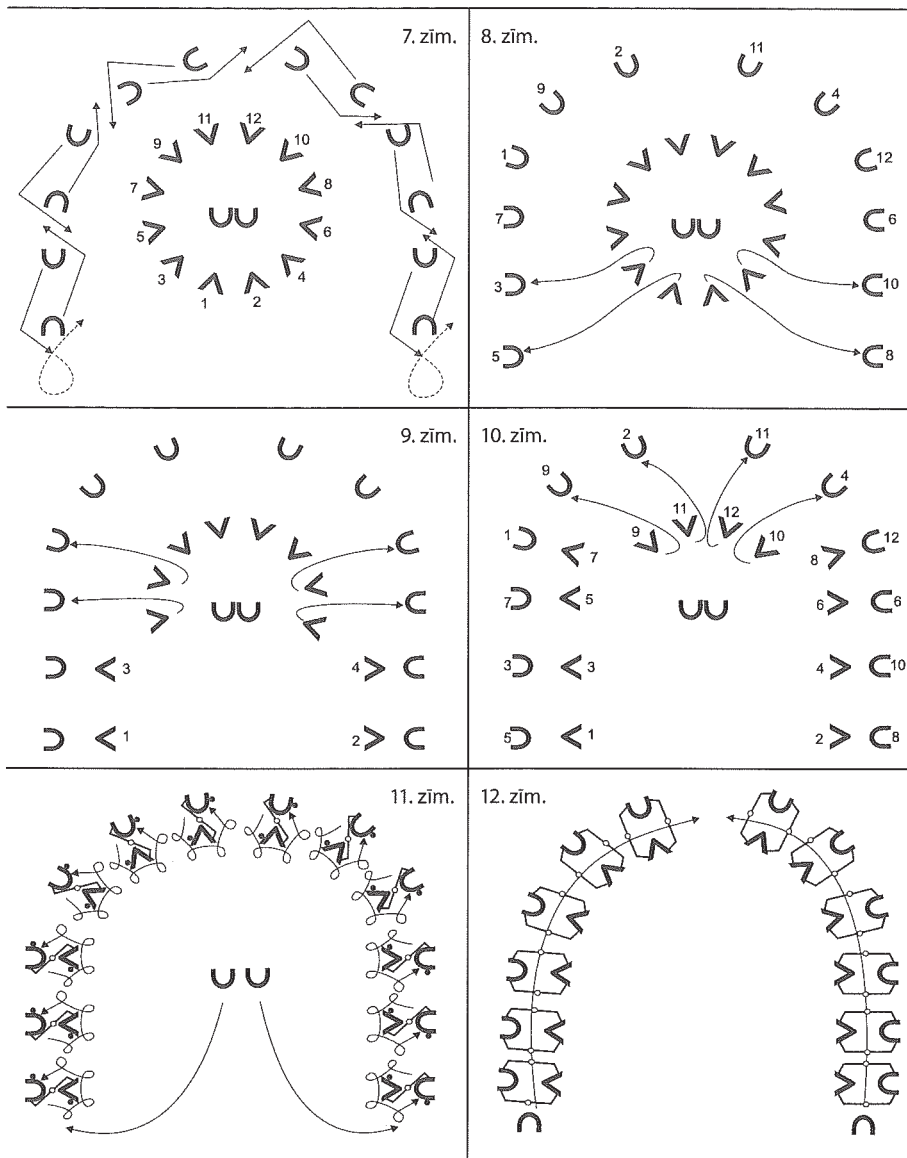
“Di –” – solis ar labo kāju uz vietas; vienlaicīgi kreiso kāju, izvērstu celī un saliektu ar nostieptu pēdu, liek pie labās kājas potītes (*sur le cou-de-pied*);

“– vi” solis ar, celī taisnu, kreiso kāju uz puspēdas; vienlaicīgi labo kāju atrauj no grīdas un izpilda griezienu pa labi 360°.

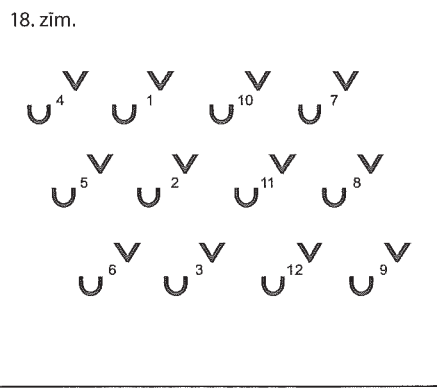
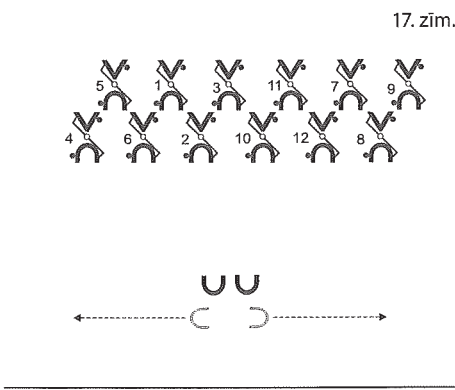
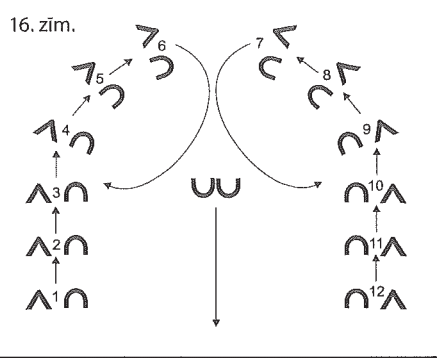
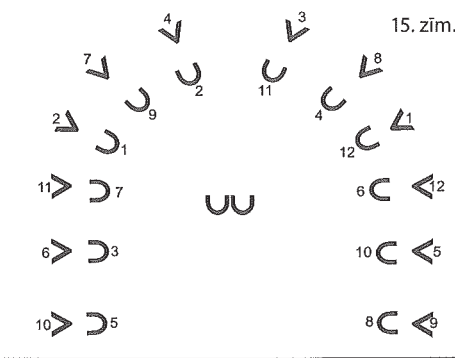
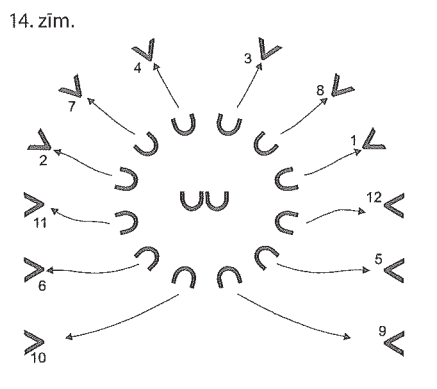
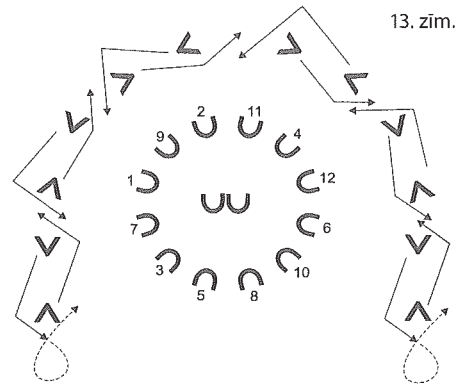
MEITU MĀTE

<p>1. zīm.</p>	<p>2. zīm.</p>
<p>3. zīm.</p>	<p>4. zīm.</p>
<p>5. zīm.</p>	<p>6. zīm.</p>

MEITU MĀTE

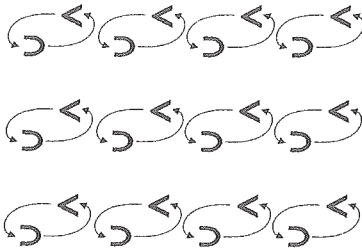

MEITU MĀTE

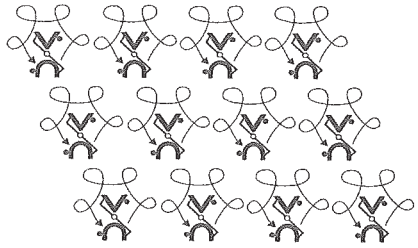

MEITU MĀTE

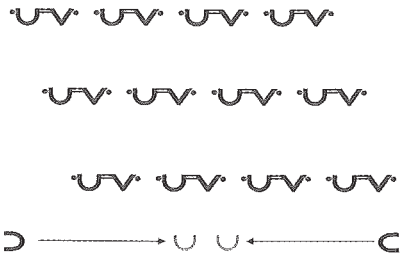
19. zīm.

20. zīm.

21. zīm.

MEITU MĀTE

Tautas mūzika
Artūra Uškāna apdarē

1

Bb F Bb F Bb

F Bb F Bb

2

Gm Dm Gm Dm Gm

1 - 2x; 2 - 1x